

SLOVENSKÉ ŽENY V NÁRODNOM HNUTÍ

Výstavný projekt Matice slovenskej s finančnou podporou Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

Manažér a námet výstavy, zostavovateľ katalógu: PhDr. Pavol Madura

Autor libreta a textov: © doc. PaedDr. Pavol Parenička, CSc.

Odborná spolupráca: Mgr. Jaroslav Durec, PhD., doc. PaedDr. Július Lomenčík, PhD.

Grafické riešenie: © PaedDr. Eva Čulenová, PhD. – Signis – vydavateľstvo

Výber obrazového materiálu: Helena Belláková, PhDr. Pavol Madura

Obrazový materiál: Matica slovenská – Archív, Slovenská národná knižnica – Literárny archív a Literárne múzeum, Slovenské národné múzeum – Múzeum Ľudovíta Štúra v Modre, Slovenské národné múzeum v Martine, Ing. Branislav Husár, PhDr. Pavol Madura, RNDr. Ján Seman, internet

Jazykové korektúry: PaedDr. Eva Čulenová, PhD.

Katalóg vytlačila tlačiareň NEOGRAFIA, a. s., Martin

© Matica slovenská, Martin 2024

Výstavný projekt o dvanástich významných ženách

Matica slovenská vyhlásila rok 2024 ako Rok slovenských žien v národnom hnutí a to pri príležitosti 200. výročia narodenia dvoch významných Sloveniek, ktoré stáli po boku vedúcich predstaviteľov generácie štúrovcov. Prvou je vzdelaná šľachtická Adela Ostrolúcka, známa ako priateľka Ľudovíta Štúra. Druhou je manželka Jozefa Miloslava Hurbana, Anička Jurkovičová, známa ako prvá slovenská ochotníčka herečka.

Slávnostná vernisáž výstavy sa konala 13. júna 2024 v rámci programu rovnomennej medzinárodnej vedeckej konferencie. Podujatie s finančnou podporou Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí svojou osobnou účasťou poctil aj minister Juraj Blanár.

Výstava obsahuje portréty dvanástich významných slovenských žien z 19. a 20. storočia, ktoré sa svojou aktivitou zapísali do slovenskej národnej histórie. Sú medzi nimi spisovateľky, herečky, aj národné aktivistky. Putovná výstava v modernom grafickom prevedení na pätnástich rollupoch približuje národnobuditeľskú činnosť slovenských žien maticným pohľadom a bude plánovite vystavovaná po všetkých regiónoch Slovenska ako aj po slovenských komunitách v zahraničí. Mnohé z týchto žien dosiahli európsky význam.

Do dejín slovenskej literatúry sa ako uznávané spisovateľky realizmu zapísali Elena Šoltésová, Terézia Vansová a Timrava, podobne autorky detských knížiek Ľudmila Podjavorinská a Mária-Rázusová Martáková.

Osobitnú kapitolu tvoria ženy národovkyne, predstaviteľky ženského emancipačného a občianskeho hnutia Amália Francisciová, Elena Šoltésová a Zora Jesenská, ktoré pochádzali zo štúrovských rodín a pokračovali v šírení aj presadzovaní demokratických hodnôt a ideálov v súvekých slovenských reáliách.

V hereckej tradícii Aničky Jurkovičovej pokračovali Anna Halašová a Nad'a Hejná, pričom symbolizovali cestu od ochotníckeho k profesionálnemu divadlu na Slovensku.

Zoznam panelov:

- 1 Úvodný panel
- 2 Slovenské ženy v národnom hnutí
- 3 Adela Ostrolúcka – priateľka Ľudovíta Štúra
- 4 Anna Hurbanová-Jurkovičová – prvá slovenská herečka
- 5 Amália Francisciová – návrhárka šperkov a výšivkárka
- 6 Elena Šoltésová – Slovenka európskeho významu
- 7 Terézia Vansová – autorka dievčenských románov
- 8 Anna Halašová – herečka Slovenského spevokolu
- 9 Timrava – klasická realistická spisovateľka
- 10 Ľudmila Podjavorinská – zakladateľka detskej literatúry
- 11 Hana Gregorová – spisovateľka a feministka
- 12 Mária Rázusová-Martáková – detská spisovateľka, dramatička, poetka
- 13 Nad'a Hejná – ochotníčka a profesionálna herečka
- 14 Zora Jesenská – prekladateľka a občianska aktivistka
- 15 Slovenské ženy v Matici slovenskej a Živene

Rozmer rollupu: 85 x 200 cm

Slovenské ženy v národnom hnutí

Výstavný projekt Matice slovenskej s finančnou podporou
Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

Manazér a námet výstavy, zostavovateľ katalógu:
Autor libreta a textov:
Odborná spolupráca:
Grafické riešenie:
Výber obrazového materiálu:
Obrazový materiál:

PhDr. Pavol Madura
© doc. PaedDr. Pavol Pareníčka, CSc.
Mgr. Jaroslav Durec, PhD., doc. PaedDr. Július Lomenčík, PhD.
© PaedDr. Eva Čulenová, PhD. – Signis – vydavateľstvo
Helena Belláková, PhD., PaedDr. Pavol Madura
Matica slovenská – Archív,
Slovenská národná knižnica – Literárny archív a Literárne múzeum,
Slovenské národné múzeum – Múzeum Ľudovíta Štúra,
Slovenské národné múzeum v Martine,
Ing. Branislav Husár, PhDr. Pavol Madura, RNDr. Ján Šeman, internet
PaedDr. Eva Čulenová, PhD.

Jazykové korektúry:

© Matica slovenská, Martin 2024

 MINISTERSTVO
ZAHRAANIČNÝCH VECÍ
A EURÓPSKÝCH ZÁLEŽITOSTÍ
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

 MATICA
SLOVENSÁ

GOOD IDEA SLOVAKIA